

**Уредба о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва
кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у
2023. години**

Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2023. години, који чини саставни део уредбе.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

**ПРОГРАМ
ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ ФИНАНСИЈСКУ
ПОДРШКУ ЗА ПОЧЕТНИКЕ У ПОСЛОВАЊУ И МЛАДЕ У 2023. ГОДИНИ**

1. ПРЕДМЕТ

Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС”, број 138/22), члан 8, у оквиру Раздела 21 – Министарство привреде, Глава 21.0 – Министарство природе, Програм 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, функција 410 – Општи, економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 – Подршка развоју предузетништва, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 1.982.499.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведеног износа, 300.000.000,00 динара намењено је за спровођење Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2023. години (у даљем тексту: Програм).

Евентуална неутрошена средства, која ће бити утврђена извештајем Фонда за развој Републике Србије о спровођењу Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2022. години, а која су пренета Фонду за развој Републике Србије у складу са Уредбом о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2022. години („Службени гласник РС”, број 4/22), користиће се у 2023. години за финансирање одобрених захтева по овом програму.

Средства за реализацију овог програма представљају de minimis помоћ.

Подстицаји који се додељују на основу овог програма представљају наменска бесповратна средства-субвенцију, која су, као таква, изузета од принудне наплате, сходно члану 48. Закона о платном промету („Службени

лист СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС”, бр. 43/04, 62/06, 111/09 – др. закон, 31/11 и 139/14 – др. закон).

Програмом се утврђују циљеви, намена средстава, финансијски оквир, услови за доделу бесповратних средстава по Програму, начин реализације и праћење реализације Програма.

Програм спроводи Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) у сарадњи са Фондом за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд).

Изрази којима се означавају лица у овом Програму односе се подједнако на лица мушког и женског пола без обзира на то у којем су граматичком роду изражени.

У циљу праћења развоја женског предузетништва у Републици Србији, обавезно је вођење евиденције корисника програма са аспекта родне равноправности.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Програма је подстицање развоја предузетништва и одрживог економског развоја.

Специфични циљеви програма су:

- повећање броја привредних субјеката;
- подршка почетницима за отпочињање самосталног пословања;
- подршка младим предузетницима;
- подстицање запошљавања.

3. НАМЕНА СРЕДСТАВА

Средства опредељена Програмом намењена су за финансијску подршку:

– новооснованим предузетницима, микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре, најраније две године у односу на годину подношења захтева, као и

– новооснованим предузетницима, микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре најраније пет година у односу на годину подношења захтева, чији је оснивач и законски заступник физичко лице старости до 35 година. У привредном друштву који има више власника, већински удео мора бити у власништву једног или више физичких лица старости до 35 година (минимум 51%) и један од законских заступника мора бити физичко лице старости до 35 година.

За средства по Програму, могу да конкуришу и корисници чији су оснивачи, претходно, били оснивачи највише једног привредног субјекта, који је брисан из регистра, пре објављивања јавног позива или је још увек активан, али је оснивач корисника пренео своја оснивачка права на неко друго лице,

које није повезано лице са њим, пре оглашавања јавног позива. Уколико има више оснивача привредног субјекта који конкурише, претходно наведена одредба односи се на све те осниваче.

Средства опредељена Програмом намењена су за:

– куповину опреме, алата, доставних возила (укључујући и мопеде на електрични погон), која служе за превоз сопствених производа, репроматеријала и сировина и других транспортних средстава укључених у процес производње производа или пружања услуга (нових или половних, не старијих од пет година). Уколико је опрема/возило половно, неопходно је доставити доказе о власништву односно начину стицања својине, доказе да је опрема/возило плаћена у целости, картицу основних средстава власника опреме/возила, процену вредности судског вештака (са листе судских вештака Фонда) и изјаву власника да је спреман да је отуђи. Уколико је продавац половне опреме/возила која је предмет куповине и финансирања, привредни субјект овлашћен за промет/трговину половне и ремонтване опреме/возила, може се прихватити понуда без процене вредности овлашћеног судског вештака. Опрема/возило које је предмет финансирања, у складу са овим програмом, односно за чију се набавку додељују бесповратна средства, не може бити купљена од физичког лица, сем ако није предузетник;

– текуће одржавање пословног и/или производног простора до износа од 1.000.000,00 динара од укупних средстава за инвестирање, без обзира да ли је објекат у коме се спроводе активности текућег одржавања у закупу или у власништву подносиоца захтева;

– оперативне трошкове, који могу да учествују највише до 20% у структури укупног улагања за која се потражују средства Програма. Структура оперативних трошкова је дефинисана у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом.

Средства Програма не могу се користити за набавку опреме у сврху спекулативних радњи.

Средства Програма се могу одобрити и уплатити подносиоцу захтева искључиво уколико се, на основу расположивих информација, може закључити да подносилац захтева и сва повезана лица имају добру пословну репутацију.

Извођач радова и добављач опреме/возила не може бити повезано лице са корисником средстава по Програму у смислу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) и Закона о банкама („Службени гласник

РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15). Извођач радова и добављач опреме/возила мора бити предузетник или привредно друштво.

Средства по овом програму не могу се користити у сврху обављања следећих делатности:

1. примарна пољопривредна производња. Примарна пољопривредна производња, у смислу овог програма, обухвата гајење биљних култура и домаћих животиња и остале намене у непосредној вези са гајењем биљака и животиња, као и чување и складиштење, а не обухвата хладњаче, сушаре, опрему за паковање, сортирање, прераду и сл.;
2. трговинска делатност, осим делатности које у себи имају одређени степен обраде (више детаља у вези са делатностима које имају у себи већи степен обраде дато је у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом);
3. организовање игара на срећу, лутрија и сличних делатности;
4. производња и продаја оружја и војне опреме;
5. промет нафте и нафтних деривата;
6. производња челика и синтетичких влакана и вађење угља;
7. производња и промет било ког производа или активности, које се, према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним;
8. грађевинарство изузев производње грађевинских производа и завршних занатских радова у грађевинарству;
9. транспорт и саобраћај;
10. финансијске услуге, услуге маркетинга, консултантске услуге, услуге истраживања тржишта и испитивања јавног мњења;
11. производња дувана и дуванских производа;
12. делатности изнајмљивања, рентирања и самоуслуживања, изузев за потребе туризма (више детаља у вези са подршком туризму дато је у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом).

Средства по овом програму не могу се користити ни за пројекте привредних субјеката из осталих сектора, ако не доприносе остваривању циљева Програма.

Средства по овом програму не могу се користити за рефундирање трошкова у оквиру активности које су биле започете или завршене пре потписивања уговора о додели бесповратних средстава у складу са овим програмом.

Корисник средстава је у обавези да, поред кредита Фонду, врати и одобрена бесповратна средства, у случају да, у периоду до три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом:

1. обрише из регистра предузетничку радњу, (изузев уколико се врши промена правне форме предузетника), односно покрене поступак ликвидације или стечаја привредног друштва,
2. отуђи предмет инвестиционог улагања или исти да у закуп,
3. раскине радни однос оснивача привредног субјекта на неодређено време у том привредном субјекту,
4. изврши промену оснивача и законског заступника осим у смртним случајевима, случајевима спречености за рад услед теже болести и у изузетним ванредним околностима (услови под којима је ово ближе уређено дато је у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом и
5. није привредно активан и не доставља уредно финансијске извештаје.

Уколико корисник, наведене радње изврши после наведеног рока од три године, а за време трајања кредита, неће бити у обавези да врати одобрена бесповратна средства.

Корисник може да изврши промену у оснивачкој структури у периоду до три године од дана закључења уговора такву да првобитан оснивач остаје, али се додаје и други оснивач, уколико тај други оснивач испуњава све услове из Уредбе, као и први оснивач.

4. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Привредни субјекти, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре најраније две године од године подношења захтева, а који задовоље услове Програма могу остварити право на финансијску подршку у виду бесповратних средстава у износу до 30% вредности улагања, односно до 40% вредности улагања за привредне субјекте који припадају јединицама локалне самоуправе које су разврстане у трећу или четврту групу развијености у складу са чланом 12. Закона о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09, 30/10 и 89/15 – др. закон) и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе, док привредни субјекти који су регистровани у Агенцији за привредне регистре најраније пет година од године подношења захтева, чији је оснивач и законски заступник физичко лице старости до 35

година, а који задовоље услове Програма, могу остварити право на финансијску подршку у виду бесповратних средстава у износу до 35% вредности улагања, односно до 45% вредности улагања за привредне субјекте који припадају јединицама локалне самоуправе које су разврстане у трећу или четврту групу развијености у складу са чланом 12. Закона о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09, 30/10 и 89/15 – др. закон) и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе.

Привредни субјекти који припадају трећој или четвртој групи развијености су привредни субјекти из недовољно и изразито недовољно развијених јединица локалне самоуправе који на наведеној територији обављају делатност у седишту или у регистрованом огранку. У случају да се делатност обавља у регистрованом огранку који се налази у трећој или четвртој групи развијености исти мора бити регистрован најмање годину дана пре подношења захтева.

Преостали износ инвестиционог улагања привредних друштава и предузетника финансираће се из кредита Фонда под следећим условима:

Привредни субјекти до 2 године старости:

Однос 70%-30%

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	280.000,00 РСД	120.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	4.200.000,00 РСД	1.800.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Однос 60%-40%

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	240.000,00 РСД	160.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	3.600.000,00 РСД	2.400.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Привредни субјекти до пет година старости чији су власници млади до 35 година старости:

Однос 65%-35%

Износ за правна лица	Кредит	Бесповратна средства	Укупно

и предузетнике			
Минимални	260.000,00 РСД	140.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	3.900.000,00 РСД	2.100.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Однос 55%-45%

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	220.000,00 РСД	180.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	3.300.000,00 РСД	2.700.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Изузетно, привредним субјектима који обављају услужне делатности у оквиру којих започињање пословања не захтева већи износ средстава, могу се одобрити средства (бесповратна и кредита) у укупном износу до 3.000.000,00 РСД (више детаља у вези са услужним делатностима код којих ће се одобравати ограничена средства до три милиона РСД, дато је у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs, са Програмом и осталом конкурсном документацијом).

Подносиоци захтева имају могућност да део вредности пројекта финансирају сопственим средствима. Такође, уколико је вредност одобрених средстава мања од вредности тражених средстава, подносилац захтева може, уколико прихвати решење о додели бесповратних средстава и одлуку о додели кредитних средстава, износ до пуне разлике инвестиционог улагања финансирати из сопствених средстава.

Услови доделе кредита Фонда:

1. Кредити Фонда по овом програму одобраваће се у складу са Програмом Фонда и овим програмом;
2. Рок отплате до пет година, у оквиру кога је грејс период до једне године. Рок отплате кредита не може бити краћи од три године од дана закључења уговора укључујући и грејс период. У случају отплате кредита у року који је краћи од три године привредни субјект је дужан да врати и бесповратна средства;
3. Каматна стопа је у складу са каматном стопом из Програма Фонда важећим на дан доношења ове уредбе;
4. Обезбеђење кредита:
  - гаранција пословне банке или

- хипотека првог реда на непокретностима за износ кредита до 1.000.000,00 динара на захтев клијента, а преко 1.000.000,00 динара обавезно и/или
- хипотека на пољопривредном, шумском земљишту или грађевинском земљишту (укључујући и градско грађевинско земљиште) за износ кредита до 500.000,00 динара, а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и/или
- уговорно јемство правних лица и предузетника и/или
- залога на постојећој/будућој опреми за износ кредита до 1.000.000,00 динара, с тим да појединачна вредност опреме која се залаже не буде мања од 50.000,00 динара, а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и/или
- уговорно јемство физичког лица за износ кредита до 500.000,00 динара а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и
- меница и менично овлашћење дужника.

Јемство повезаног правног лица или предузетника са подносиоцем захтева, не може бити основно обезбеђење кредита.

У случају када привредни субјекат има више оснивача, сви оснивачи морају да дају личне менице, осим оних који имају испод 5% учешћа у власништву.

Тржишна вредност наведених инструмената обезбеђења у односу на износ кредита мора да буде 1,2:1.

Фонд ће за све кредите наплаћивати провизију за обраду захтева, у висини од 0,3% од износа одобреног кредита, једнократно.

5. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ

5.1. Корисници бесповратних средстава и кредита Фонда

Право да се пријаве на Јавни позив за доделу бесповратних средстава и право да поднесу захтев за кредит код Фонда, имају новоосновани предузетници, микро и мала привредна друштва, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре, најраније две године у односу на годину подношења захтева, као и новоосновани предузетници, микро и мала привредна друштва, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре најраније пет година у односу на годину подношења захтева, а чији је оснивач и законски заступник физичко лице старости до 35 година.

Оснивач привредног субјекта може бити искључиво физичко лице.

5.2. Услови које морају да испуне подносиоци захтева:

1. да су поднели попуњен захтев за кредит и захтев за доделу бесповратних средстава са потребном документацијом Фонду;

2. услов за доделу бесповратних средстава је да је захтев за кредитна средства претходно предложен за одобрење од стране Фонда;
3. да су поднели оригинал профактуре/предуговора/понуде по којој се извршава инвестиционо улагање, не старији од 30 дана од дана подношења захтева;
4. да су уписани у регистар Агенције за привредне регистре најраније две године у односу на годину подношења захтева, односно пет година у односу на годину подношења захтева за привредне субјекте чији је оснивач и законски заступник физичко лице старости до 35 година;
5. да је оснивач привредног субјекта истовремено и запослен на неодређено време у том привредном субјекту, а уколико постоји више оснивача, потребно је да су сви оснивачи физичка лица и да бар један од оснивача испуњава овај услов;
6. да над њима није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације;
7. да су регулисали доспеле обавезе јавних прихода;
8. да подносилац захтева и повезана лица немају доспелих а неизмирених обавеза према Фонду и другим државним повериоцима;
9. да су у већинском приватном власништву и да нису у групи повезаних лица у смислу Закона о привредним друштвима и Закона о банкама, у којој су неки од чланова велика правна лица у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21 – др. закон), према финансијским извештајима за 2021. годину;
10. да оснивач/оснивачи и/или одговорно лице није директор/заступник, члан, оснивач или члан органа управљања другог привредног субјекта или заступник огранка другог привредног субјекта, нити је у руководству удружења које има исту или сличну делатност као и подносилац захтева, које се налази на истој адреси као подносилац захтева и које остварује приход од продаје роба и услуга на тржишту;
11. да је оснивач, који има 60 и више година старости, приложио, поред средстава обезбеђења у складу са овим програмом, полису животног осигурања или обезбедио јемство физичког лица;
12. да у текућој фискалној години и у претходне две године (односно у 2023, 2022. и 2021. години) заједно са повезаним лицима нису примили државну помоћ и de minimis помоћ чија би висина, заједно са траженим бесповратним средствима и делом државне помоћи садржане у кредиту Фонда, прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;
13. да нису примили средства по програмима финансијске подршке за почетнике у пословању из буџета (називи програма финансијске подршке наведени су у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда:

www.fondzarazvoj.gov.rs и Портала предузетништва:
www.preduzetnistvo.gov.rs, са Програмом и осталом конкурсном документацијом);

14. да нису у тешкоћама. Привредни субјект који је основан пре мање од три године не сматра се привредним субјектом у тешкоћама, изузев ако је реч о малом или средњем привредном субјекту који испуњава услове за отварање стечајног поступка;

15. да претежна делатност привредног субјекта уписана у Агенцији за привредне регистре одговара делатности која се финансира из овог програма;

16. да су статусне промене, промене оснивача и промене заступника привредног субјекта извршене пре оглашавања Јавног позива;

17. да је оснивач привредног субјекта уједно и његов законски заступник, а уколико има више оснивача привредног субјекта, један од оснивача мора да буде законски заступник тог привредног субјекта.

Оснивачи привредних субјеката, који конкуришу за средства по Програму, могу да се обрате акредитованим регионалним развојним агенцијама како би прошли бесплатну обуку за започињање пословања и како би им се пружила саветодавна и техничка помоћ у вези са конкурисањем по Програму, коју пружају наведене агенције по Програму стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа.

У току поступка одлучивања о додели бесповратних средстава користиће се подаци из регистара и евиденција надлежних органа: Агенције за привредне регистре, Централног регистра обавезног социјалног осигурања и Пореске управе.

6. НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Министарство расписује јавни позив за подношење захтева за доделу бесповратних средстава, који се објављује у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије.

Јавни позив, упутство о начину спровођења Програма, конкурсна документација као и информација о условима кредита код Фонда, биће објављени на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs.

Јавни позив је отворен док износ тражених бесповратних средстава не премаши износ расположивих средстава за спровођење Програма за 35%, колико је просечан проценат одбијених, као и одусталих захтева пре решавања у претходним годинама, а најкасније до 31. децембра 2023. године. Захтев за доделу бесповратних средстава се подноси, истовремено, са захтевом за кредит Фонду и то достављањем попуњеног обједињеног

обрасца за пријаву, као и пратеће документације којом се доказује испуњеност услова из овог програма.

Фонд ће примати искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма и који су предали неопходну конкурсну документацију.

Привредни субјекти могу поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава по овом програму код Фонда. Други захтев може бити поднет у периоду трајања јавног позива, тек након пријема обавештења да је привредном субјекту првобитан захтев одбијен.

Након пријема и обраде захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит, Фонд оцењује поднети кредитни захтев привредног субјекта. Рок за обраду кредитног захтева привредног субјекта код Фонда је највише 20 дана, након чега привредни субјект треба да буде обавештен уколико је потребно допунити документацију у одређеном року.

Након пријема и обраде захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит, акредитоване регионалне развојне агенције (у даљем тексту: АРРА) обављају теренску контролу, како би констатовали да ли стање на терену код подносиоца захтева одговара наводима у поднетој конкурсној документацији.

Информације о свим примљеним захтевима за доделу средстава, са предлогом за одобрење или одбијање кредитног захтева уз образложење разлога одобрења или одбијања и уз сву потребну документацију, Фонд доставља Комисији за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија), коју решењем, образује министар привреде.

Комисија врши прегледање, контролу исправности захтева и његову оцену и доноси решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава, према редоследу пријема формално исправних захтева, или о одбијању захтева. Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за изменама, услед наступања непланираних околности. Уколико се изменама услед наступања непланираних околности не утиче на промену намене средстава или повећања износа одобрених бесповратних средстава, о истим у року од три године може одлучивати Фонд, али ће Фонд редовно извештавати Министарство о насталим изменама. Замена добављача је могућа само услед више силе (клијент мора достави писмено обавештење од добављача да није у могућности да испоручи опрему/возило) и само за опрему/возило која има исту намену као и за ону за коју су средства одобрена. Изузетно клијент може поднети захтев за промену намене опреме/возила која је у функцији делатности, уз адекватно образложење, о коме одлучује Комисија.

Уколико подносилац захтева изврши замену пословног простора, након подношења документације, о којој Фонд није претходно обавештен и није

достављен нов уговор о закупу, или ту замену изврши након теренске контроле, захтев за доделу бесповртаних средстава ће бити одбијен.

Комисија за доделу бесповратних средстава по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2023. години разматра и одлучује како о захтевима поднетим по овом програму, тако и о свим евентуалним захтевима за изменама услед наступања накнадних непланираних околности (укључујући и околности настале услед промена одредаба закона, подзаконских аката и одлука државних органа и институција), по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2019, 2020, 2021. и 2022. години.

Ради потпунијег сагледавања квалитета предложене активности и веродостојности података, Комисија за доделу бесповратних средстава може да затражи додатну документацију, појашњења предлога и изврши накнадну верификацију поднете документације. Уколико се, на заказаној претходној теренској контроли, не појави оснивач привредног субјекта, који је поднео захтев, захтев неће моћи да се позитивно реши, као и уколико се на заказаној теренској контроли за утврђивање наменског коришћења одобрених и додељених средстава не појави оснивач, уговор ће бити раскинут. Уколико се претходном теренском контролом утврди да се на терену већ налази опрема/возило која је предмет финансирања по овом програму, без обзира да ли је иста плаћена или не добављачу, захтев за доделу бесповратних средстава ће бити одбијен. Уколико се утврди да је захтев за доделу бесповратних средстава поднео привредни субјекат чији оснивач је лице које је у сродству (супруг, супруга, деца, рођени сестра и брат, родитељи) са лицем које се већ бави истом или сродном делатношћу којом се бави и оснивач подносиоца захтева, сматраће се да је то наставак спровођења постојеће породичне делатности и захтев за доделу бесповртаних средстава неће бити одобрен.

Критеријуми на основу којих Комисија врши контролу исправности и оцењивање захтева дефинисани су у одељцима 3, 4. и 5. овог програма.

Административно-техничку подршку раду Комисије пружа Фонд.

Решење о прихватању или одбијању захтева за доделу бесповратних средстава Комисија доставља Фонду. Решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава мора да садржи обавештење корисника да му се додељује *de minimis* помоћ.

У року од осам дана од дана доношења Одлуке Управног одбора Фонда о кредиту, Фонд о одлуци о кредиту и решењу о додели бесповратне помоћи обавештава привредни субјекат, а у року до 60 дана од дана достављања одлуке и решење, закључује уговор о додели бесповратних средстава и уговор о кредиту са привредним субјектом.

Датумом закључења уговора се сматра онај датум када је уговор потписан од стране овлашћеног лица Фонда. Привредни субјекти који нису потписали уговор о додели бесповратних средстава, у предвиђеном року, сматраће се да су одустали од додељених бесповратних средстава као и од кредита код Фонда. Уколико привредни субјект не потпише уговор о кредиту са Фондом, уговор о додели бесповратних средстава закључен са Фондом сматра се ништавим и обрнуто.

Уговор о додели бесповратних средстава мора да садржи новчани износ који се додељује кориснику средстава, намене за које се средства додељују, обавезу Фонда да пренесе одобрена бесповратна средства на наменски рачун корисника, обавезу корисника да инвестиционо улагање заврши најкасније у року од 12 месеци од закључења Уговора о додели бесповратних средстава, обавезу корисника да уколико средства буџета не искористи наменски или прекрши услове Програма, мора да иста врати у складу са Уговором, као и временски оквир у ком привредни субјект не сме да се избрише из Агенције за привредне регистре, не сме да се отуђи или изда предмет инвестиционог улагања, не сме да се раскине радни однос оснивача привредног субјекта на неодређено време у том привредном субјекту, не сме да се промени оснивач и законски заступник (осим у смртним случајевима и случајевима спречености за рад услед теже болести) и у ком привредни субјект мора да буде активан и да уредно подноси финансијске извештаје.

Уз уговор о додели бесповратних средстава, прилаже се и бланко меница корисника и бланко менице оснивача која служи као средство обезбеђења за додељена бесповратна средства у случају да се утврди ненаменско трошење средстава, кршење услова Програма или евентуалне злоупотребе. Након истека рока од три године од закључења уговора о додели бесповратних средстава, уколико је клијент испунио све обавезе предвиђене уговором о бесповратним средствима, на захтев, враћају се менице које су биле средство обезбеђења за бесповратна средства. У случају раскида уговора, услед ненаменског трошења средстава, кршења услова Програма или злоупотреба, корисник је у обавези да врати како кредитна тако и бесповратна средства у остављеном року. Уколико то не учини, на основу проглашења обавеза доспелим, покреће се поступак принудне наплате при чему затезна камата почиње да се обрачунава од датума проглашења доспелим обавеза по исплаћеним средствима.

По закључењу уговора о додели бесповратних средстава и након успостављања свих инструмента обезбеђења по уговору о кредиту, Фонд ће, у року од 15 дана од дана успостављања инструмента обезбеђења, уплатити одобрена бесповратна средства директно на наменски рачун корисника, а на основу захтева корисника и валидне документације за пуштање средстава.

Фонд на својој интернет страници објављује листу свих поднетих захтева као и листу свих кандидата којима су одобрена бесповратна средства.

6.1. Поступак по жалби и захтеву за поступање у посебним околностима

Кандидати чије је захтеве за бесповратна средства Комисија одбила имају право на жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси министру привреде, непосредно или препорученом поштом, на адресу: Министарство привреде, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд.

О жалби одлучује министар привреде у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Привредни субјект може поднети захтев за промену оснивача у периоду краћем од три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава, у смртним случајевима и случајевима спречености за рад услед теже болести, о коме одлучује министар привреде. У случају одобравања замене оснивача привредни субјект нема обавезу да врати бесповратна средства. Министар привреде одлучује и о захтевима за замену оснивача по програмима из претходних година, а за које није покренут поступак принудне наплате.

Изузетно, уколико дође до наступања ванредних околности (пожара, поплава и др.), у периоду до три године, од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава, где је дошло до уништења предмета финансирања, клијент може поднети захтев за отпис бесповратних средстава, уколико није у могућности да наплати средства преко осигурања, о коме одлучује министар привреде (услови под којима је ово уређено ближе је дато у упутству о спровођењу Програма, које је објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs, са Програмом и осталом конкурсном документацијом.

6.2. Уговор о реализацији програма

По усвајању Програма, Министарство ће са Фондом потписати уговор о комисиону који се односи на реализацију Програма, којим ће на Фонд бити пренета обавеза прикупљања и обраде захтева привредних субјеката за доделу бесповратних средстава, обавеза закључивања уговора о коришћењу бесповратних средстава са привредним субјектима, претходне теренске контроле, контроле наменског коришћења бесповратних средстава и поштовања услова Програма у периоду до три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом и редовног извештавања Министарства као и извештавања о евентуалним неправилностима и злоупотребама.

Министарство ће, по склапању уговора са Фондом, пренети целокупна средства за реализацију овог програма Фонду на подрачун за посебне намене, група подрачуна 724-Рачуни за посебне намене фондова Републике Србије код Управе за трезор, у складу са уговором о реализацији Програма.

7. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Надзор и контролу наменског коришћења средства врши Фонд. У спровођењу контроле наменског коришћења средства техничку помоћ Фонду пружају АРРА.

Корисник средства дужан је да Министарству, Фонду, АРРА и Комисији за контролу државне помоћи у сваком тренутку, од подношења захтева до истека три године од закључења уговора, омогући теренску контролу и увид у документацију потребне ради потпунијег сагледавања захтева и контроле реализације инвестиционог пројекта.

Фонд ће квартално достављати извештаје о спровођењу и контроли спровођења Програма Министарству у наредне четири године од датума потписивања последњег уговора са привредним субјектом, а Министарство ће, након истека четири године од датума потписивања последњег уговора, доставити финални извештај о спровођењу Програма, ради информисања, Влади.

Фонд ће у периоду до месец дана од дана потписивања последњег уговора са корисником средства по Програму доставити извештај о реализацији Програма Министарству. Министарство ће извештај ради информисања доставити Влади.

Фонд ће сва неутрошена средства до 31. марта 2024. године пренети у буџет Републике Србије, осим уколико Влада посебним актом не распореди средства за реализацију програма за исте намене.